

*Proletari din toate țările uniți-vă!
In luptă pentru cauza lui Lenin și Stalin înainte!*

Scânteia pionierului

ORGAN AL COMITETULUI CENTRAL AL UNIUNII TINERETULUI MUNCITOR

Anul VII, Nr. 53 (405), Sâmbătă 2 Iulie 1955 * 4 pag. 15 bani

S'a copt mazărea

★ ★
★ ★
La Gospodăria
Agricolă de Stat
din comuna Bra-
gad'ru s'a copt
mazărea. Pionierii
dela Școala de 7
ani nr. 138 au ce-
rut să ajute la re-
coltatul ei, lată-i
in plină activitate.

★ ★
★

AȘA FAC EU

Am trecut în clasa a V-a terminând anul școlar cu note bune. Cea mai mare parte din timp mi-o petrec ajutându-mi părinții la treburile gospodăriei. Dimineața mă scol destul de devreme și primul lucru pe care-l fac e s'o ajut pe mama la curățenie. Mătur în casă și în curte, apoi hrănesc păsările și vitele. După ce termin cu treburile astea, merg — și asta aproape zilnic — în grădina noastră de zarzavat unde avem de toate: ardei, vinele, varză, ceapă, fasole, pe care le îngrijim cu mare atenție. La câmp ajut la prășit și la plivitul buruienilor. Când nu sunt la lucru îmi petrec timpul citind cărți frumoase sau jucându-mă cu prietenele mele.

Mariana A. NICOLOV
cl. a V-a Școala mixtă de 7 ani
comuna Mogoșoaia — București

Nu ne plictisim

În tabăra noastră orașenească avem multe preocupări interesante și niciodată nu ne plictisim. Organizăm jocuri, cântăm. Acum vrem să pregătim o piesă de teatru. Într-una din zile am vizitat fabrica de cărămidă care a fost construită nu de mult. Am văzut aici, cum se face și cum se usucă cărămida. Afară de aceasta, noi îi ajutăm pe părinți. Unele pioniere se duc cu ei la câmp, altele ajută la treburile gospodărești de acasă. Eu îngrijesc păsările și porcul cât timp mama și tata sunt la lucru. Știu că prin aceasta, aduc o bucurie părinților mei și de aceea muncesc cu multă plăcere.

Georgeta NICOLAE
cl. a VI-a
Alexandria

Clubul Tinerilor Turisti

PRIMII ÎNSCRIȘI

Dragă redacție,

Citind „Scânteia pionierului”, am aflat cu bucurie despre înființarea Clubului Tinerilor Turisti. Unitatea noastră dorește să fie în-

scrișă printre primele la acest club.

Pentru aceasta colectivul de conducere, al unității noastre a făcut un plan special de activitate.

Mai întâi ne-am propus ca, în timpul excursiilor ce le vom face la Pietrele Pinului și la Pietrele Soimului, să strângem plante medicinale. Vom aduna floare de tei, cimbrișor, romaniță, secărică.

Apoi noi ne-am amintit că anul trecut am ascultat multe doine cântate din fluier de

ciobanii de pe munte și ne-am mai amintit de cântecele populare interpretate de tinerii de la Gospodăria Agricolă de Stat din comuna Ilișești.

Ne-am propus ca în vizitele pe care le vom face în vara aceasta în comunele Voroneț, Borenii și Ilișești, să ne notăm cu atenție într-un caiet poveștile, zăcătorile snoave și gîlcitorile auzite dela bătrâni și să le trimitem la redacția „Scânteia pionierului”. Cântecele pe care le vom culege, le vom trimite la Filarmo-

nica de Stat să le auzim apoi interpretate la radio de solistul Emil Gavriș.

Pentru a cunoaște cât mai amănunțit vegetația pădurilor noastre, pionierii dela cercul tinerilor naturaliști și-au propus să întocmească ierbare cu crengi de arbuști, cu flori și tot felul de plante din pădurile ce înconjoară orașul nostru.

Isolde ZACHMANN
Membră în colectivul de concuere al taberei de curte dela Casa de Copii,
Gura Humorului
regiunea Suceava

NOTA REDACȚIEI:

Dragi prieteni,

Cu bucurie vă anunțăm că voi cei dela tabăra de curte a casei de copii din Gura Humorului sunteți, așa după cum ați dorit, primii de pe lista celor înscriși în „Clubul tinerilor turiști”.

Clubul nostru vă dorește o vacanță veselă. Înscrisurile continuă

Dacă trebuie să fii reexaminat...

Z

ilele trecute am făcut cunoștință cu un băiat. Era în curtea unei școli, unde s'a deschis de curând un club de vară al pionierilor. Băiatul, un foarte priceput fotbalist, stătea în poartă și respingea cu înverșunare atacurile, mult prea dese, ale adversarilor.

Până aici nimic neobișnuit. Am găsit însă și un fapt care ne-a atras îndată luarea aminte. În locul obișnuitelor pietre sau șepci care marchează țărșii porții, aici erau folosite două manuale.

Am întrebat de ce se întâmplă așa.

— Păi, să vedeți, dădu să ne lămurească „portarul”. Sunt ale mele. Am nevoie de ele.

Ceea ce a vrut să spună băiatul prin cuvintele „am nevoie de ele” reprezintă o poveste mai lungă. Anul trecut, când a început școala, băiatul era „căpitanul” unei echipe din cartier. Tocmai în lunile primului pătrar echipa trebuia să susțină niște meciuri „grele”. Primise mai multe provocări scrise dela câteva echipe din cartierele învecinate, despre care se spunea că sunt „grozav de pregătite”. „Căpitanul” s'a găsit astfel într'o mare încurcătură. Pe de o parte trebuia să-și antreneze echipa, pe de altă parte trebuia să-și învețe lecțiile. A socotit că o să le facă pe amândouă. Toată după amiaza juca fotbal, seara se apuca să învețe.

Rezultatul acestei socoteli nu e greu de ghicit. În toate jocurile echipa a primit numai „goluri”, și tot „goluri” a primit „căpitanul” ei în catalog.

Când a dat zăpada, băiatul s'a gândit să se apuce serios de învățatură. Dar a făcut și el exact ca frânghierul care se apucă să împletească, dar nu leagă capetele șuvițelor. Împletește, împletește, dar nimic nu iese! În loc să ia manualele și să învețe toate lecțiile dela început, băiatul s'a apucat să le învețe doar pe cele la zi. Citea, citea și nimic nu înțelegea. Așa se face că n'a reușit să capetenotă de trecere la Matematică și Limba română.

Dar ce face acum băiatul? Dimineața, își ia cărțile la subțioară și se gătește de plecare.

— Stai și învață acasă — îi spune mama.

— Nu, mamă. Mă duc la școală. Acum clasele sunt goale și e mai multă liniște decât acasă.

Ajunge la școală. Acolo fotbalul e atât de înfocat, încât băiatul nu se mai poate stăpâni. Pune cărțile drept „țărșii” de poartă și strigă:

— Ei, acum să vă văd dacă mai puteți băga vre-un gol!

★
Întâmplarea de mai sus ne-a dat ideea să stăm puțin de vorbă cu tine, cititorule, care trebuie să fii reexaminat în toamnă. Sigur că-ți vine greu acum! Toți colegii tăi se joacă, se scaldă, numai tu trebuie să stai să înveți. (Cine-i vinovat pentru asta, știi tu prea bine!...) Totuși tu poți să faci în așa fel ca să te pregătești bine pentru examen și totodată să simți și bucuriile vacanței. Pentru asta, ai grijă să te culci seara devreme, ca să te poți scula cât mai de dimineață. Îndată ce te-ai trezit, sari din pat și spală-te din belșug cu apă rece. Fă apoi câteva exerciții de înviore, apoi apucă-te de învățatură. Dimineața ești odihnit, ai mințea limpede și nici căldura nu te toropește. Învată astfel două-trei ceasuri în fiecare dimineață. Caută să cuprinzi în acest răstimp câte un capitol din carte.

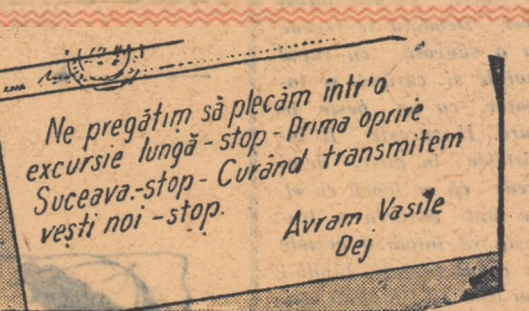
Dacă trebuie să fii reexaminat la Matematică, după ce înveți bine regula, ia „Cu'egerea de probleme” și rezolvă de acolo cât mai multe exerciții și probleme.

La Limba română sau la Limba rusă învață bine regulile de gramatică și încearcă să le aplici în toate textele de lectură.

Cere cât mai des sfatul profesorilor, caută să te folosești cât mai mult de camera special amenajată la tabăra de curte.

După orele de învățatură vei putea să te joci ne-stingherit, să iei parte la toate acțiunile pe care le întreprind colegii tăi.

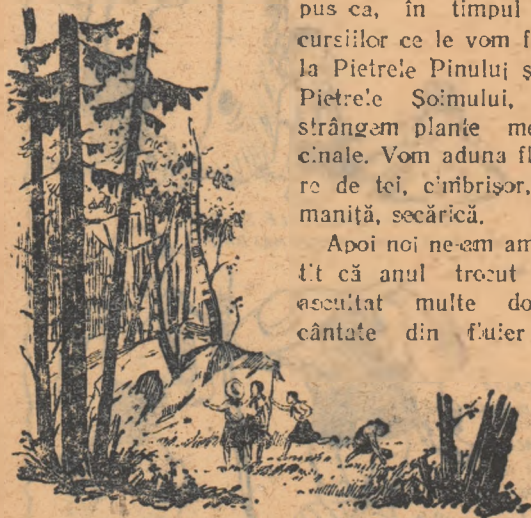
Dacă vei proceda în acest fel, poți fi sigur de succes, altfel rezultatul nu e greu de prevăzut: examenul din toamnă poate să-ți marcheze „golul” hotărîtor — pierderea unui an de școală.

In satul meu

În vara aceasta îmi petrec vacanța în satul meu natal, în tabăra organizată în curtea școlii. De curând am aflat planul de activitate al taberei și ne-am bucurat mult aflând că în zilele frumoase vom face excursii în jurul satului nostru și vom studia diferite roci, vom culege plante medicinale. Pentru muzeul școlii vom alcătui un insectar și un ierbar.

Sonia ANDREESCU
comuna Vărlari,
raionul Pucioasa

Festival

— Despre Festival și despre gazeta sa —

Gândurile tineretului de pe întreg globul se îndreaptă în aceste zile către Varșovia — orașul care va găzdui timp de două săptămâni solii tineretului lumii. Și gândurile, năzuințele, ca și pregătirile lor le împărtășesc tuturor prin gazeta „Festival”, gazetă editată în mai multe limbi de Comitetul Internațional de Pregătire a celui de al V-lea Festival Mondial al Tineretului

și studenților lumii, popularizând pregătirile pentru reușita măreței întâlniri.

Iată-ne pentru câteva clipe în Franța. Aici aflăm că trupa artistică „Caravana” se pregătește cu înfrigurare pentru concursurile culturale de mimă și pantomimă.

Tot din Franța ni se mai anunță că au avut și vor avea loc festivaluri locale, precum și concursul pentru selecționarea celor mai buni acordeoniști.

Și pentru că suntem încă în Europa să ne oprim la vecinii noștri maghiari, unde aflăm că tinerii de aici vor trimite la Varșovia o minunată expoziție artistică și documentară.

Acum ne vom deplasa tocmai în Asia. Din Vietnam vor veni 160 de tineri, iar delegația mongolă va fi compusă din tineri atleți și un ansamblu de dans și cântec.

Australia ne vestește că sindicatul docherilor din Sidney varsă prima contribuție pentru fondul solidarității Festivalului. Docherii australieni vor să ajute în acest chip tineretul malaez pentru a putea fi și el prezent la sărbătoarea tineretului din Varșovia.

Gazeta „Festival” cuprinde vești și fotografii care oglindesc pregătirile ce se fac în toate colțurile lumii. Tinerii din întreaga lume iubesc gazeta „Festival” și o urmăresc cu viu interes.

lui și Studenților pentru Pace și Prietenie.

Dela primul său număr, apărut la începutul lui Februarie a.c., ea ne poartă în călătorie prin toate colțurile

Păsări dela noi

Pescărușul albastru

Cei care au fost la mare au admirat desigur albul strălucitor al stolurilor de pescăruși. Totuși există specii de pescăruși care nu sunt albi. Astfel, chiar în bălțile noastre există un soi denumit „pescărușul albastru”. Ca înfățișare, pescărușul albastru este una dintre cele mai frumoase păsări dela noi. Poartă pe cap niște pene, tivite rotund, de culoarea măslinelor verzi, încondeiate cu dungi albastre. Pe spate, penele sunt de un verde închis, pe când coada e albastră. Pe sub ochi are o dungă roșietică, întovărășită de o altă albicioasă, care se lăfeste înspre gât. Pieptul și pantecele sunt de culoarea blâni de ider.

Mai întotdeauna, pescărușul albastru stă tăcut, nemișcat, pe o ramură de salcie, privind luciul apei. Deodată se repede ca o săgeată, cu capul înainte și, curând, se întoarce cu un pește în gură. Îl sucește, îl învârteste în plise, de-ai crede că se joacă cu el. De fapt pasărea se trudește să întoarcă peștele cu capul înainte, fiindu-i mai ușor să-l înghită așa.

Pescărușul albastru își construiește cuibul în malul apei. Pliscul îi folosește drept șredel, iar picioarele, cu ghiare ascuțite, drept sapă. Își face astfel o săpătură adâncă de un metru, în care așează apoi schelete de pești. Pe aceste schelete depune câteva ouă mici, rotunde și foarte albe.

De îndată ce ies din ou, puii sunt hrăniți cu pești. Din pricina resturilor de pește, cuibul capătă un miros pătrunzător de pește stricat, ceea ce-l face lesne de recunoscut.

H. IONAȘCU

Lelia FLORIAN

Aiși închinat celui de al V-lea Festival Mondial al Tineretului și Studenților dela Varșovia

Vânătorul de mare

Pe malul mării, Catia povestește prietenei sale Lida, ce minunate sunt locurile unde a crescut și pe care le-a părăsit din cauza ocupației fasciste. Tatăl ei este pe front. Mama lucrează la spital. Ei luptă pentru victorie, pentru zdrobirea fascismului. Catia e hotărâtă și ea să ajute cu ceva la înfrângerea dușmanului. Dela Lida, află unele informații transmise de un marinăr grav rănit. Informațiile trebuie să ajungă ne-greșit la locotenentul Coroleov. Dar Catia nu știe nici cine e Coroleov și nici unde poate fi găsit. Totuși, înfruntând multe primejdii, cu îndrăzneală, curaj și perseverență ea face totul ca aceste informații să ajungă acolo unde sunt așteptate.

În fotografie, o scenă din film. Catia și prietena ei, urmăresc de pe litoral, drumul plin de primejdii al vasului sovietic.

Dragul meu prieten,

Nu știu dacă printre cărțile pe care le ai se află și una cu coperti galbene, pe care scrie cu litere roșii titlul: „Făurari de frumusețe” de Cicerone Theodorescu. Dacă o ai în mica ta bibliotecă, desigur te-ai și împrietenit cu ea. Și cum să nu-ți fie dragă cartea asta, când ea știe atât de multe lucruri! — Vezi? Ai recunoscut în poezia „Hoțul” de motanul tău căruia îi place să „șterpelească”.

Despre toate păsările și animalele din curte, cartea spune câte ceva. Ascultă... „E-o băbușcă / De rățușcă / Printre pui și printre cloști... / Mototoală, / Greu se scoală, / Dar la boabe, vine pușcă — / Sare, dă cu ciocul, mușcă. / Nici n'o mai cunoști! / “ Așa-i că toate rățuștile pe care le-ai văzut tu seamănă leit cu rățușca asta?

Vrei să știi de ce face atâta tărăboi fetița din pia-

ță? Să-ți spun eu. E Crețta-Plângăreața. Și plânge pentru că... dar mai bine ci-

teste poezia și ai să afli singur.

Ai să-mi spui: bine, bine, versurile de care-mi vorbești sunt frumoase, dar nu sunt în carte și poeziile scrise pentru pionieri? Ai dreptate! Scriitorul nu v'a uitat nici pe voi, pionierii, și v'a pregătit multe poezii. Poate ai auzit despre... sau

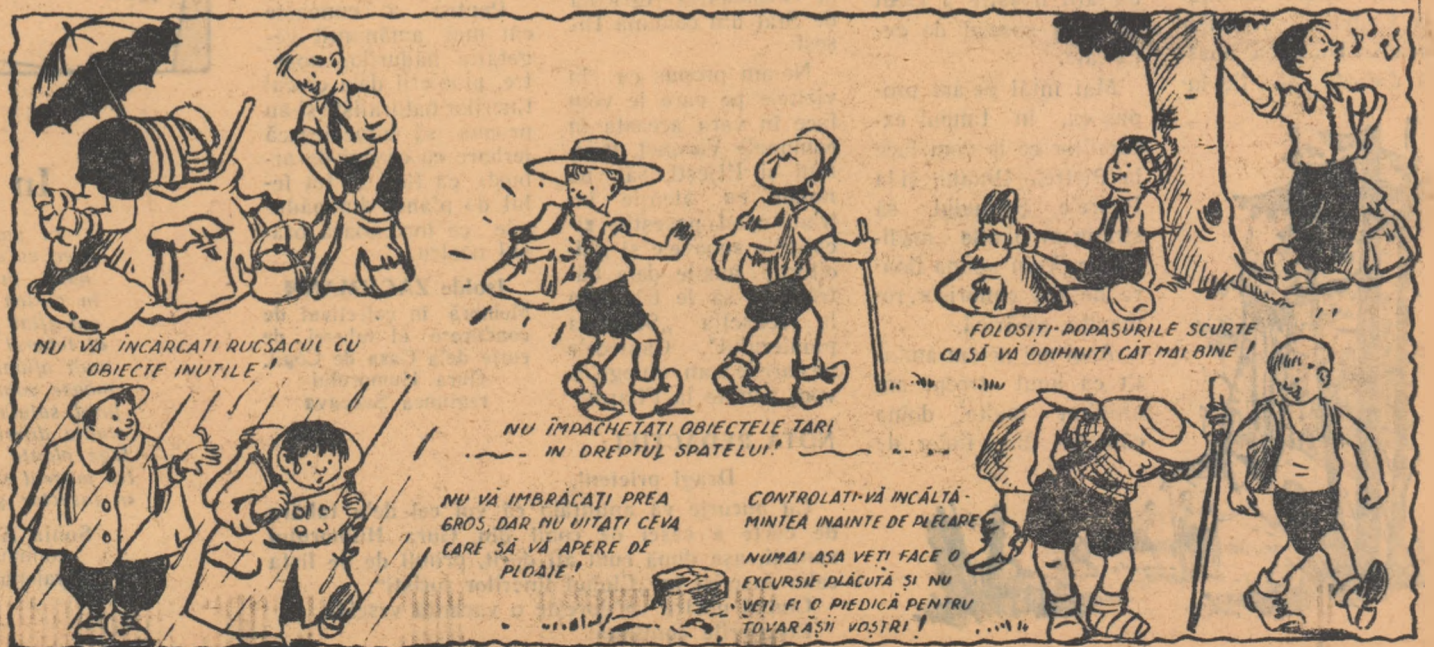
poate chiar cunoști băieț, cărora nu le place să învețe și care la lucrarea scri să copiează. Istoria unu astfel de băiat ai să o citești în poezia: „Domnișorul copiează”. Nici pe fată rătăcioasă și încrezută care n'ar împrumuta nimă nui nimic și care-și îmbrânțește sora, n'a uitat-o po etul.

În poezia: „Domnișoara Brânză-Mare” o să afli de ce ea nu a fost primită pionieră. Citind poezia „Șo maj”, ai să cunoști viața din trecut a copiilor din țara noastră. Ai să-l îndrăgești pe Mihai și pe surioara lui.

Fermecat de frumusețea acestei cărți, ai s'o citești și prietenilor tăi, ba o și înveți pe dinafară câteva poezii. Sunt curios să știu care va fi poezia pe care ai s'o înveți mai întâi.

Camil BALTAZAI

Așa e bine! Așa e rău!

FILIP e mândria lor

În drum, Filip Gheorghe se întâlnește cu câțiva colegi. Printre ei era și Olăeru, pe care Filip îl ajutase să se îndrepte în timpul anului la Matematică.

Se salută prietenește și o bună bucată de drum au mers împreună.

Toți colegii știau bine încotro se grăbea Filip. Dar niciunui nu-i venea în minte cum să aducă vorba. Mai isteț se dovedea Olăeru.

— Spune drept, Filip, n'ai emoții?

— Ba am, recunosc sincer Filip.

— Și pentru ce să ai? Eu unul sunt sigur că ai să fii primit în U.T.M., îl încurajă un alt coleg.

— Ei, parcă eu zic altfel. Dar vezi, tot am emoții. Când mă gândesc că vin la adunare și tovarășii profesori, tovarășul diriginte, tovarășa instructoare și încă atâția utemiști din comună!

— Poate vine și careva dela Hărlău, dela raionul de U.T.M., mai adăugă un coleg, cu oarecare sfială în glas.

La răscruce se despărțiră.

— Parcă am și eu emoții pentru Filip, zise Olăeru. De primit în U.T.M. o să fie primit cu siguranță... Când am auzit că va fi discutat în adunarea U.T.M., că vrea să devină utemist, m'am dus la tovarășa instructoare și am rugat-o să nu uite să spună la adunare că Filip ne ajută mult, că nu se gândește numai la el, și pentru asta noi avem încredere în el.

Cât au mai avut de mers, tot drumul băieții n'au mai conținut discuțiile despre Filip. Filip va fi un bun utemist ieșit din unitatea lor. Oare o să uite Filip de ei când va fi utemist? Nu, cu siguranță că nu.

★

...După ce răspunse și la ultima întrebare, Filip se așeză în

bancă. În minte i se învălmășeau întrebările cu duimul.

Auzi însă vocea tovarășului diriginte și se strădui să fie atent.

— Cine nu-l cunoaște pe Filip în comuna Frumușica? Doar atâția țărani, și tineri și bătrâni, vin la cămin să-l asculte cum cântă din acordeon. Apoi la școală îl iubesc și au încredere în el și pionierii și elevii. Își ajută întotdeauna colegii mai slabi...

A vorbit apoi și tovarășa instructoare. Dacă ar fi fost de față Olăeru, s'ar fi bucurat văzând că tovarășa instructoare n'a uitat nimic din câte a rugat-o să spună. Și a mai spus pe deasupra că Filip își ajută părinții la toate treburile, că a muncit pe lotul școlar cot la cot cu ceilalți pionieri, că Filip e un exemplu bun pentru fiecare pionier și elev din școală.

Au mai vorbit despre Filip și ceilalți din comună. Fiecare a găsit câte ceva bun de spus.

— Cine e pentru ca pionierul Filip Gheorghe să fie primit în organizația U.T.M.?

Filip și-a simțit inima svăcnind. A mai simțit cum se ridică în jurul lui, în sală multe mâini. Dar se sfia să ridice capul, să privească. Vedea numai buzele secretarului cum se mișcau numărând mâinile.

Filip Gheorghe a fost primit în organizația de U.T.M. de către toată adunarea. Ce bucuroși au fost utemiștii că-l pot primi prietere ei.

★

De atunci au trecut câteva luni. În curând lui Filip i se va înmâna carnetul roșu de utemist. Acest lucru nu-l așteaptă numai el cu nerăbdare, ci toată unitatea. Filip e mândria lor. De când a fost primit în U.T.M., parcă e și mai apropiat de ei. Văd asta în felul prietenos cum se poartă, în ajutorul pe care-l dă totdeauna tovarășilor săi.

Elvira POPAZU

ELENA DRAGOȘ

„Șef bucatarului”

În tabără

Tare greu îți vine mai întâi
Să te duci în zori la nviorare,
Ori cu apă rece să te speli
Și să ai „program” fără-n-cetare

Când se'ntâmplă'n tabără să mergi
Fără nicio prietenă din clasă,
Nu'ndrăznești în jocuri să te prinzi;
Intr'un colț stai tristă și sfioasă.

Dar nu trece bine prima zi,
Și începi să te impacii cu toate;
Nu-ți mai vine'n pat să întârzi
Și-ai prietene nenumărate.

La cantină să fii de servici
Poate nu știți cât este de bine:
Să mănânci prăjituri poți, cât cinci,
Și în plus te stimează oricine.

Toți te roagă: N'ai vrea să ne spui
Ce gătești pentru masa de seară?
— Cum să nu, o friptură de pui
Și-un compot de cireșe amare...

Toată ziua ești foarte ocupat:
Fierbi, ori faci să se'ncingă grătarul,
Ai bonetă pe cap și halat
Precum are chiar șef-bucătarul.

Când acasă din tabără pleci
Tot ce știi să arăți vrei de grabă.
— Să te las să gălești tu ghiveci? —
Râde mama, — hai vezi-ți de treabă.

Tu o'ndupleci ușor și te-apuci;
Fierb legumele? Hop și cu sare
Și pe-un vârș de cuțit mai aduci
Și piper să dai gust la mâncare.

— Foarte bun e ghiveciul
să știi!
(Spune mama gustând pe
'ndelete)
— Nu din tabără știi a
găti? —
Da, din tabără? Bravo
băiete!

Apa gârlei e ca gheața'n zori,
Dar de asta fie nu-ți mai pasă.
Le arăți prietenelor noi
Că ești ca și ele, curajoasă.

Geaba te-ai temut la început;
In program sunt lucruri minunate,
Cântece și jocuri și plimbări
Către crestele îndepărtate.

Zilele se trec doar cu folos
Și vacanța iute-i terminată,
N'ai să uiți că'n tabără ai fost,
N'ai să uiți aceasta niciodată.

Demonstrație sportivă de sfârșit de an în cinstea Festivalului

mieră din repriză închipuiesc jocul așa cum l-au trăit ei în tabără. Dar câte jocuri iubite nu sunt în tabără!

În leagăn cine nu se dă cu plăcere? În ritm de vals, mișcările avântate te ajută să ghicești că e vorba despre clipele plăcute pe care le petreci în leagănul care te poartă sus, sus, parcă gata să atingi piscul unei stânci.

Cine nu știe că mingea-i pasiunea băieților? La școală, în tabără, peste tot unde văd o minge, băieții sunt gata să-i dea șut. Pionierii din repriză tocmai asta înfățișează, șutând o minge nevăzută.

Urmează fuga cu trotineta. Asta-i o joacă îndrăgită mai mult de cei mici.

În rânduri diagonale, cu pași mărunți, sprijiniți mai mult pe un picior, pionierii te fac să crezi că ești martorul unui concurs de trotinete...

Și așa, pe rând, repriza te face să vezi jocurile de tabără cele mai dragi pionierilor.

În încheierea programului, repriza înfățișează sfârșitul zilelor minunate petrecute în tabără. Cu fluturări îndelungi de batiste, pionierii își iau rămas bun dela tabără, dela locurile îndrăgite. Apoi trenul pornește, fuge tot mai repede...

Dar de fapt, vacanța abia a început. Și ce vacanță plăcută și plină vor avea. Niciun pionier sau pionieră din repriză n'are de dus grija vreunei corijențe.

Jocurile despre care ai citit se vor desfășura pe stadionul 23 August din București, la o mare demonstrație de sfârșit de an, în cinstea Festivalului.

(În fotografii: aspecte de pe stadion dela repetiția generală pentru public.)

Pe stadion o voce se răspândește prin megafon:

— Repriză, drepti! ...Intrare...

Și în ritmul muzicii, în pași mărunți, înaintează veselă toată repriza, formând coloana de gimnastică...

Repriza „Pionieri și pioniere” ilustrează în programul lor jocuri de tabără. După formarea coloanei de gimnastică, începe un joc cunoscut și foarte iubit de toți pionierii. Primele acorduri de muzică te ajută să ghicești despre ce e vorba: despre „Mărlo”. Săltând veseli, bătând din palme, pio-

„FOC DE TABARA” Anca VITAN
Șc. medie de 10 ani nr. 16 București

A sosit vacanța

Cu a verii bucurie ce la noi a poposit
Și vacanța noastră dragă ca'n toți anii a sosit.

Are ea în tolbă soare, și se pregălește ea
Să ne ducă la izvoare, să ne nvețe a cânta.

Împreună haideți iarăși munții să-i cutreerăm
În excursiile acestea lucruri multe-o să aflăm.

Ne așleaptă cărți și prieteni colo sus în tabără
Și a focului văpaie ce în noapte scapără.

Ce frumoasă ești, vacanță! Niciodată nu te-om uita,
Cu zâmbel și bucurie mereu te vom aștepta.

Toțian VIOREL
localitatea Nepos
raionul Năsăud regiunea Cluj

Vara

Florile pe câmp își scot
Capele colorate,
Holda e bogată n rod
Grâul uite ce înalt e!

Râul susură, și iule
Către vale poartă plute,
Printre brazii codrilor
Și pietrele stâncilor.

Iară de-a ceea vale
Către holdă își fac cale
Fete cu seceri în mână
S'adune recoltă bună

Un cântec frumos de dor,
Ele cântă toate'n cor

Valeriu OPREA
Piatra-Neamț

FANUS NEAGU

Ilustrații de Z. IULIAN

Darul

Acum doi ani, vara, s'a petrecut la școala noastră o întâmplare despre care s'a vorbit multă vreme printre pionieri. Cine nu crede cele ce vor urma mai jos n'are decât să vină la noi în Viforâta și să'nrebe oamenii de pe fiecare uliță. Eu l-aș sfătui însă să stea mai întâi de vorbi cu baciul Vasile Patraulea.

Dar să începem. Era prin luna Iulie. Soarele copleșea amiezile. În câmpie, iepurii căutau umbra tușișurilor, iar potârnichele speriate mișcau lanurile spre crânguri. În sat nu zăreau aproape țipete de om — asta bine înțeles dacă nu punem la socoteală babele care toropesc pe prispe până seara, când se întorc viștii din unașuri. Dar s'audeau răzbind dela arii vufetului Lătozelor și strigătele flăcăilor care descarcu saopii.

Tabăra pionierească, cum de-altfel trebuie să bânuiți, o aveam la școală. Curtea școlii noastre dă într-o latură spre câmp, iar în'alta se lăsa în pantă dulce spre gârla Buzăului. Pionierilor mai mult în partea aceasta le plăcea să stea și să înceapă tot felul de jocuri. Zarul prea mare nu era, căci lipseau mulți, oprii de pârâșii lor pentru a le da ajutor la muncă. Sâmbătă și Duminică însă, toți pionierii veneau în tabăra de curte de cum răsărea soarele. Singur Tudor Ralea dintr'a cinșea nu venea.

Faptul mă mira nespun, mai cu seamă că Tudor era unul dintre cei harnici la învățură, iar pe deasupra trecea drept un strașnic jucător de fotbal.

— Morogane, i-am zis odată conducătorului de dețasament, tu ești vecin cu Ralea. Nu știi nimic despre el, de ce nu vrea să vină?

— Tovarășe instructor, zice că-l trimite taică-său cu caii la pășune. Dar nu-i adevărat, l-am văzut dând ocale pe la stâna pe care-o are în grija baciul Vasile. Poartă totdeauna cu el un ghiozdan doidora. I-o fi ducând mâncare baciului... Am dat să-i spun de serbare, dar m'a repezit.

M'am gândit că trebuie să merg la el, să văd ce se întâmplă. Pregăteam atunci un program artistic, care cuprindea și o piesă de teatru. Prins în treburi, câteva zile am uitat de hotărârea mea. Dar într-o seară, pe când mă întorceam dela școală, am dat ochii la un colț cu Neculai Ralea. Venea dela coasă. L-am oprit să stăm puțin de vorbă. Dintr'una în'alta, am ajuns să-i spun că de ce nu-l lasă pe Tudor să vină la tabăra de curte.

— Cei drept, am avut nițică treabă cu el zilele astea. Dar până acum nu l-am ținut niciodată acasă.

— Pe la noi însă nu și-a arătat niciodată fața, i-am răspuns eu.

— Dacă-i așa, allă că și-l trimite mâine în zori. Il știam om de cuvânt pe Neculai Ralea. Cu toate astea, a doua zi Tudor n'a apărut în tabără.

Repetițiile pentru serbare le făceam uneori afară, la umbra unor nuci roțați, crescuiți în fundul curții, în creasta malului, parcă anume să-i răscotească furtunile. Pionierii din cor susțineau sus și tare că e bine ca serbarea s'o dăm tot în aer liber, dar cei care dețineau roluri în piesă nici măcar nu vroiau să audă de așa ceva.

— Așteptați bazaconii, ziceau ei. Cum avem să facem întuneric în tabăra de trei, care se petrece noaptea?

— Șimbați și voi, îi sfătuiau unii pe alții. În loc de „noapte” spuneți „zi”.

— Da unde s'a mai pomenit una ca asta? Auziți! Dacă află autorul?...

Odată, când tocmai se ciorovăiau așa, o fată mă strigă și-mi spuse:

— Tovarășe instructor, uitați-l pe Ralea, se duce la gâră.

Mi-am aruncat ochii pe drumul dintre linii și l-am văzut. Mergea încet, stărnind norișori de praf. Bănuiam că, observându-ne, își va căuta alt loc de scaldă. Dar nu, lăsase cărarea ce duce'n vad și se apropia de școală. Când a intrat în umbra nucilor, eu m'am făcut că nu-l bag în seamă. El s'a așezat pe un butuc și nu'ndrăsnea să-mi spună ceva, cu toate că-l rodea pe suflet. Până la urmă însă, nu m'am putut stăpâni și l-am luat în primire:

— Cauți pe vreunul care să te'nsoțească la scaldă?

— Nu, pe dumneavoastră vă caut.

— Ia te uită! — mi-a scăpat mie. Și mă rog, ce vrei dela mine?

Tudor își scoase șapca, își trecu mâna prin părul tăiat scurt și, închizându-și ochii din cauza soarelui, îmi răspunse tot printr'o întrebare:

— Poate că dumneavoastră nici n'ați auzit de răboj, așa-i?

— Ei, asta-i, cum să n'aud, i-am răspuns eu, neînțelegând unde vrea să ajungă.

— A'nci, spuneți-mi, răbojul e vechi? De când se face răboj?

— Păi, obiceiul de a creșta răboj s'a tot aibă sute și sute de ani.

— Așa-i? făcu el bucuros. I-am spus eu baciului Vasile, dar n'a pus preț pe vorba mea. Acum dacă-ați zis și dumneavoastră...

Și fără să mai aștepte ceva, Tudor se întoarse și-o apucă la fugă pe drum de-i sfârșiau călcăile. Se ducea la stână, să dea ochi cu baciul Vasile, cu care avea o taină, se vede treaba.

Pe Tudor Ralea nu l-am mai întâlnit apoi pe la școala. Dar în ajunul serbării a venit la mine baciul Vasile și m'a luat pe departe:

— Bine-i când ste omul să cânte din fluer, sau din a'tă drăcovenie. Chiar și din frunză, nu strică.

— Vrei să-mi cânti ceva? — l-am întrebat eu.

— S'ar putea și astăzi, dar mă gândesc că mâine ar fi mai bine.

— La serbare?

— Da, la serbare.

Nu știam ce să cred. Reușisem să căștigăm ajutorul unui cântăreț vestit în nu știu câte sate, fără să ne batem de loc capul.

— Un lucru trebuie să știi, a adăugat baciul. Vreau să cânt pereche cu băiatul lui Ralea, cu Tudor.

— Păi n'ai cum, că nu știe deloc.

— Știe. A deprins meșteșugul dela mine. Am deprins și eu alt meșteșug de-a el. Schimb pe schimb.

— Cum adică?

— Ai să vezi mâine.

A doua zi, cu tcată împotriva „actorilor”, am ridicat scena în apropierea nucilor și-am împodobit-o cu covoare și verdeță. După am'ază, la serbare, se aflau de față toți oamenii din sat. Baciul Vasile Patraulea, gătit cu bundiță înflorită, seșea mai într'o parte, rezemat de băță. Il bucura faptul că pionierii erau răsplătiți cu ropote de aplauze după fiecare bucată.

Înainte de-a începe piesa, i-am făcut semn că urmează la rând. Baciul și-a smuls cavaliul dela brâu și s'a urcat pe scenă. În urma lui, pășea Tudor Ralea, roșu de emotie.

— Ține-te bine, i-a șoptit baciul, arată-le ce poți.

Când au apărut în fața cortinei, oamenii cu toții s'au crucit. Baciul niciodată nu mai cântase pe scenă, iar pionierul nu fusese văzut nicicând cu fluerul în gură.

— Noi, avem să vă cântăm două mocănești, a zis baciul Vasile. Tudor Ralea privea spre lume cu fața strălucind de fericire.

Pionierii erau uimiți și nu înțelegeau nimic.

— Tovarășe instructor, dar Tudor nu știe să cânte, mi-a zis unul.

— Știe, le-am răspuns eu și le-am povestit în fugă povestea lui Tudor, așa cum o aflasem dela el în dimineața aceea. Toată vara, Tudor Ralea s'a străduit să-l învețe carte pe baciul Vasile. Acum o săptămână, baciul și-a rupt răbojul, fiindcă învățase să tacă socoteala pe hârtie. Pentru osteneală, l-a învățat și el pe băiat să cânte din cavali.

Pionierii s'au năpusit care mai de care cu întrebări, dar în aceeași clipă două cava'e porniră să verse melodii duioasă, cu urcușuri repezi și căderi lungi, nesfârșit de lungi.